

PŘÍLOHA INFORMACÍ PRO ORGÁNY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍHO ŘÁDU

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH

SBÍRKA ZÁKONŮ 2002

Částka 156 – čís. 446

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 396/2002 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou úvěru na úhradu částí nákladů spojených s výstavbou bytu fyzickými osobami postiženými povodněmi v roce 2002. Účinnost od 25. 10. 2002.

Částka 156 – čís. 448

Sdělení MMR, jímž se uveřejňuje seznam krajských, okresních a obecních úřadů, které jsou stavebními úřady ke dni 1. ledna 2002.

Částka 160 – čís. 463

Vyhláška, kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků. Nahrazuje vyhlášku č. 380/2001 Sb. Účinnost od 1. 1. 2003.

Částka 163 – čís. 470

Vyhláška, kterou se stanoví Program statistických zjišťování na rok 2003. Účinnost od 1. 1. 2003.

Částka 170 – čís. 490

Sdělení MMR, kterým se vyhlašuje 1. změna závazné části územního plánu velkého územního celku Jeseníky.

Částka 172 – čís. 492

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona. Zrušuje se § 49 a v § 1 písmeno i). Účinnost od 29. 11. 2002.

VĚSTNÍK VLÁDY

Částka 5/2002

6. Směrnice Ministerstva vnitra čj. AS – 1296/1–2002 ze dne 15. 10. 2002, k rozdělení a předání písemností uložených na okresních úřadech, jimž neuplynuly skartační lhůty. Část (V) se týká písemností referátů regionálního rozvoje.

MODERNÍ OBEC

Číslo 11/2002

Jaká by měla být struktura úřadu obce třetího typu. Informace připravená z podkladů odboru reformy veřejné správy MV ČR.

Doc. JUDr. P. Mates, CSc.: Nová úprava správního trestání obcemi. Autor seznamuje s novelou zákona o obcích (zák. č. 313/2002 Sb.), pokud se týká právní úpravy správního trestání obcemi v samostatné působnosti po 1. 1. 2003.

Mgr. M. Hanák: Sankční oprávnění ombudsmana ve vztahu ke stavebním úřadům.

V článku autor věnuje pozornost situacím, kdy správní orgán (stavební úřad) odmítá realizovat nápravná opatření navržená veřejným ochráncem práv.

Vzdělávání úředníků (krajů, hl. m. Prahy, měst a obcí) je povinné. Přehled základních principů, jak vyplývají ze zákona č. 312/2002 Sb., účinného od 1. 1. 2003.

Jak pomůže Pozemkový fond.

Informace o možnostech PF ČR pomoci při odstraňování následků povodní v letošním roce. Jsou přiblíženy dvě formy: finanční podpora z rozpočtu PF ČR a převod státních pozemků do vlastnictví obcí nebo fyzických osob pro výstavbu nových staveb pro bydlení.

Šedesát milionů na změny územních plánů.

Informace o „Programu podpory aktualizace územně plánovací dokumentace obcí postižených povodněmi se zaměřením na protipovodňovou ochranu“ a o novele stavebního zákona (zák. č. 422/2002 Sb.).

STAVITEL

Číslo 10/2002

Ing. J. Tománková, Ing. J. Tománek: K návrhu zákona o stavebním řádu. Autoři v článku nabízejí odbornou diskusi svůj návrh na zásadní změny stavebního řádu.

Ing. J. Linhová: Problematika vyvlastnění.

V článku jsou nastíněny některé otázky, s nimiž by se podle názoru autorky měla vypořádat budoucí právní úprava vyvlastnění práv k pozemkům a stavbám.

Číslo 11/2002

Mgr. J. Hamplová: Obce a města jako zadavatelé veřejných zakázek. Autorka seznamuje s některými specifiky postupu obcí podle zákona č. 194/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších změn a doplnění.

Ing. J. Tománková, Ing. J. Tománek: K návrhu zákona o stavebním řádu.

Pokračování článku z č. 10/2002, v němž autoři nabízejí k odborné diskusi své návrhy na změny stavebního řádu.

Ing. J. Kylarová: Venkovní nosiče reklamy, stavební zákon a další předpisy.

V zasvěceném příspěvku autorka připomíná režim, kterému podléhají reklamní zařízení. Vedle postupu ohlašování, popř. povolování těchto zařízení se blíže věnuje reklamním zařízením umístěným v ochranném pásmu komunikace a v souvisle zastavěném území obce.

PRÁVNÍ ROZHLEDY

Číslo 9/2002

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 7.5.2002, zn. 30 Cdo 1068/2000. Týká se m.j. prohlášení vlastníka podle § 5 odst. 1 zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, u budovy o více vchodech. Z rozsudku vyplývá:

Prohlášení vlastníka o určení prostorově vymezené části budovy se může týkat i jen jednoho z vchodů budovy jako stavebního celku, který má samostatné číslo popisné.

Podle odůvodnění uvedeného rozsudku je při posuzování dané otázky nutno vyjít z § 2 písm. a) citovaného zákona. Podle něho je budovou trvalá stavba spojená se zemí pevným základem, která je prostorově soustředěna a navenek uzavřena obvodovými stěnami a střešními konstrukcemi s nejméně dvěma prostorově uzavřenými samostatnými užitkovými prostory. Tato definice často nevyhovuje situaci, kdy jedna samostatně stojící budova je tvořena dvěma či více uzavřenými celky, přičemž každý z nich má samostatný vchod a každý tento celek je oddělen od ostatních a není průchozí. Z toho je možno dovodit, že i tento celek, který je přístupný pouze jedním vchodem a od ostatních celků je oddělen stěnami, je možno pro účely tohoto zákona považovat za budovu. Tomuto výkladu odpovídá i nová úprava v novele zákona č. 72/1994 Sb., kde byl § 2 písm. a) doplněn tak, že rozhodnutím vlastníka lze za budovu považovat rovněž sekci se samostatným vchodem, pokud je samostatně označena číslem popisným a je tak stavebně technicky uspořádána, že může plnit samostatně základní funkci budovy. Vzhledem k výše uvedenému se tedy může prohlášení vlastníka týkat i jen jednoho ze vchodů budovy jako stavebního celku, který má samostatné číslo popisné.

Bulletin STAVEBNÍ PRÁVO

Číslo 2 – 3/2002

Z obsahu:

- Ing. J. Víchová: Návrh novely zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

- JUDr. J. Štraus: K článku „Některé aspekty vztahu mezi zákonem č. 151/200 Sb., o telekomunikacích, a zákonem č. 50/1976 Sb. (stavební zákon) s ohledem na věcná břemena“.
- JUDr. M. Hegenbart: K návrhu na částečnou privatizaci stavebního řízení.
- Ing. I. Remunda: Veřejně prospěšné stavby zvláštního významu.
- Ing. arch. V. Vondrášek: Povinné podklady k žádosti o vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení, jak vyplývají ze zákona o telekomunikacích.
- Ing. arch. V. Vondrášek: Zjednodušení procesu umísťování a povolování staveb.
- Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31.7.2000, zn. 29 Cdo 51/2000: Lhůta, ve které lze oznámit vady díla podle § 562 odst. 2 písm. a) obchodního zákoníku, neběží od kolaudace stavby, ale od předání stavby jako předmětu díla.

VEŘEJNÁ SPRÁVA

Číslo 43/2002

JUDr. H. Neumannová, KÚ Olomouckého kraje: Vyhlašování a účinnost právních předpisů kraje.

Číslo 45/2002

M. Volková, O. Hájevká: Nový úřad hájí zájmy státu. Autorky přibližují působnost a agendy nového Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, vzniklého na základě zákona č. 201/2002 Sb. Jeho územní pracoviště jsou v Praze, Plzni, Č. Budějovicích, Ústí n. Labem, Hradci Králové, Ostravě a v Brně.

Číslo 46/2002

JUDr. V. Novotný: Čestné prohlášení ve správním řízení.

NOVÉ PUBLIKACE

J. Doležal – J. Mareček – O. Vobořil: Stavební zákon v teorii a praxi; 8. aktualizované a doplněné vydání podle stavu k 1. 1. 2003. Publikaci vydalo Linde Praha, a.s. – Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví, Opletalova 35, 115 51 Praha 1.

INFORMACE A STANOVISKA

Zřizování plynovodních přípojek.

(ze stanoviska odboru stavebního řádu čj. K-49/02)

V posledním období se vyskytly dotazy na správný postup stavebních úřadů v souvislosti se zřizováním plynovodních přípojek /§ 2 odst. 2 písm. b) bod 13 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, dále jen „energetický zákon“/ a jejich napojováním na plynovody distribuční soustavy. Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor stavebního řádu, po projednání s odborem plynárenství a kapalných paliv Ministerstva průmyslu a obchodu k této problematice sděluje:

V praxi připadají v úvahu následující varianty:

- a) současná výstavba nových plynovodů distribuční soustavy a plynových přípojek,
- b) samostatná nová výstavba plynovodů distribuční soustavy nebo jejich části (propojení mezi dvěma distribučními soustavami) a postupná výstavba plynovodních přípojek s předpokladem napojení na plynovody distribuční soustavy a odběrná plynová zařízení /§ 2 odst. 2 písm. b) bod 7 energetického zákona/,
- c) výstavba plynovodních přípojek s předpokladem jejich napojení na existující plynovody distribuční soustavy.

K zajištění racionálního postupu prací při zřizování plynovodních přípojek a jejich napojování na plynovody distribuční soustavy u varianty a), b) popř. c) v době, kdy stavba ještě není zcela dokončena (zpravidla chybí propojení částí plynovodů nebo napojení některých plynovodních přípojek), je možné na žádost stavebníka plynovodu nebo plynovodní přípojky postupovat podle § 83 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon). Předčasně užívání plynovodu popř. jeho části nebo plynovodní přípojky lze připustit na základě časově omezeného povolení k předčasnému užívání stavby před jejím úplným dokončením, které může stavební úřad vydat v případě, že to nemá podstatný vliv na užitvatelnost stavby a neohroží se bezpečnost majetku a zdraví osob.

Stavebník k žádosti o povolení předčasného užívání mj. připojí:

- zprávu o revizi (§ 8 vyhlášky ČÚBP č. 85/1978 Sb., o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení, ve znění pozdějších předpisů) vyhotovenou na základě výchozí revize zařízení (§ 6 cit. vyhlášky); zařízení nesmí být uvedeno do provozu, pokud nejsou odstraněny závady bránící bezpečnému a spolehlivému provozu, které jsou uvedeny ve zprávě o revizi,
- dohodu mezi stavebníkem a zhotovitelem stavby obsahující sjednané podmínky předčasného užívání.

Plynovody, přípojky a připojovaná odběrná plynová zařízení musí splňovat požadavky bezpečnosti a spolehlivosti stanovené právními předpisy, technickými normami a technickými pravidly (§ 3 odst. 6 písm. c/ vyhlášky č. 251/2001 Sb., kterou se stanoví Pravidla provozu přepravní soustavy a distribučních soustav v plynárenství).

Uvedený postup nevylučuje, aby stavební úřad v konkrétním případě a za podmínek ustanovení § 76–82 stavebního zákona vedl standardní kolaudační řízení, je-li stavba plynovodní přípojky dokončena a lze ji bezpečně užívat k povoleným účelům.

K aplikaci § 137a „povodňové“ novely stavebního zákona.

(ze stanoviska odboru stavebního řádu ze dne 19. 11. 2002, čj. K-667/2002)

K dotazu, zda lze § 137a stavebního zákona aplikovat i na řízení o stavbách, jež jsou nezpochybnitelně podmiňující pro realizaci „hlavní stavby“, pro kterou je územní a stavební řízení vedeno podle citovaného ustanovení, bylo sděleno:

Podle ustanovení § 137a odst. 3 stavebního zákona se postupuje při rozhodování o stavbách, které je třeba bezodkladně provést ke zmírnění nebo odvrácení důsledků živelní pohromy nebo náhlé havárie staveb. Zároveň se v něm pamatuje na nezbytnou míru zajištění ochrany jak veřejných zájmů, tak zákonem chráněných práv a právem chráněných zájmů fyzických i právnických osob.

Při jeho aplikaci je nezbytné vycházet z účelu v tomto ustanovení sledovaného, tj. co nejrychlejší odstranění následků živelní pohromy a obnova území. Znamená to v co nejkratší době obnovit bytový fond, infrastrukturu, školy, služby atd. Podle ustanovení § 137a stavebního zákona se postupuje při rozhodování o těch stavbách, jejichž realizace je pro splnění tohoto účelu nutná. Jinak by pozbývalo smyslu. Jako příklad lze uvést stavby bytových domů, které jsou náhradou i za byty ve zničených rodinných domech. S tím bude souviset například vybudování nové infrastruktury, protože bez ní by se nové byty nedaly užívat a účel zákona by nebyl naplněn.

Zda takové okolnosti v konkrétním případě existují a zda jsou splněny podmínky pro postup podle § 137a stavebního zákona, musí posoudit stavební úřad, který je příslušný vést řízení.

Uplatnění zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě v řízení podle stavebního zákona.

(upozornění odboru stavebního řádu ze dne 18. 11. 2002, čj. K-631/02)

Náměstek předsedy Českého báňského úřadu požádal, aby obecné stavební úřady byly upozorněny na některé právní souvislosti zákona č. 61/1988 Sb. (úplné znění vyhlášeno pod č. 408/2002 Sb.) se správními řízeními vedenými podle stavebního zákona; upozornění ČBÚ otiskujeme v plném znění:

„V současné době, zejména v souvislosti se zpevňováním hrází a odstraňováním nánosů při údržbě vodních toků dochází k situaci, že se současně těží písek a šterkopísek, a to i v důsledku budování či úprav příjezdových komunikací.

V rámci příslušného stavebního (a vodoprávního) řízení nelze opominout skutečnost, že takové práce mohou mít charakter činností prováděných hornickým způsobem, které podléhají povolení, příp. ohlášení, a podle § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu k § 3 písm. a), b) téhož zákona, by měl být proto o všech takových akcích předem informován příslušný obvodní báňský úřad, který v případě pochybností, zda takové povolení či ohlášení je nutné, požádá podle § 4 zmíněného zákona Český báňský úřad o rozhodnutí.

Jen takový postup zabezpečí, že případná stavební (a vodoprávní) rozhodnutí nebude možné napadnout pro prokazatelné právní vady.“

K příslušnosti správního orgánu u nepovolené pozemní komunikace na pozemku jiného vlastníka.

(ze stanoviska odboru stavebního řádu ze dne 13. 5. 2002, čj. K-178/02)

K dotazu, zda může silniční správní úřad vykonávat svou působnost podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, také ve vztahu k pozemní komunikaci, která je z hlediska stavebních předpisů nepovolenou stavbou, bylo sděleno:

Věcná příslušnost ve správním řízení je podle § 5 správního řádu dána zvláštními zákony. U pozemních komunikací je to zákon č. 13/1997 Sb., který mimo jiné upravuje výkon státní správy ve věcech pozemních komunikací příslušnými silničními správními

úřady. Co je pozemní komunikace upravuje § 2 zákona o pozemních komunikacích. Splňuje-li cesta znaky zde uvedené (tzn. je dopravní cestou určenou k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti), jedná se o pozemní komunikaci a vykonává na ní působnost silniční správní úřad bez ohledu na to, zda se jedná o komunikaci povolenou či nepovolenou. Povolení komunikace není předpokladem pro výkon státní správy ve věcech pozemních komunikací. Jiný názor neobstojí, protože i účelová komunikace, splňuje-li znaky uvedené v § 7 odst. 1 zákona, je pozemní komunikací a nemusí být stavbou, která by vyžadovala stavební povolení.

Otázku, zda je pozemní komunikace povolená či nepovolená, přísluší posoudit stavebnímu úřadu. U komunikace jako stavby speciální pak speciálnímu stavebnímu úřadu, který postupuje podle § 88 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, protože zákon o pozemních komunikacích, který je ve vztahu ke stavebnímu zákonu předpisem speciálním, řízení o odstranění nepovolené stavby neobsahuje.

Pro úplnost poznamenáváme, že zmiňovaným problémům se zamezováním veřejného užívání komunikací se mimo jiné věnuje rozsudek Nejvyššího soudu ČR 22 Cdo 1868/2000 ze dne 15. 11. 2000.

Přílohu Stavebně správní praxe sestavil: Jiří Doležal, MMR